

7. Uključivanje u rad škole

Najbolja zaštita roditeljskih prava jest prisutnost i suradnja.

Kako djelovati

sudjelujte u radu Vijeća roditelja i Školskog odbora
pregledajte godišnji plan škole, osobito dijelove o
zdravstvenom i građanskom odgoju

tražite pojašnjenja o svim projektima koji zadiru u identitet i
obiteljske vrijednosti.

Važno: Mnoge odluke prolaze formalno jer roditelji nisu
uključeni. Prisutnost već stvara promjenu.

8. Odgojni dijalog i nadzor u obitelji

Škola može pomoći u prijenosu znanja, ali temeljne vrijednosti,
stavovi i kritičko razmišljanje oblikuju se u obiteljskom
okruženju – kroz odnos povjerenja, razgovor i primjer.

Kako djelovati:

redovito razgovarati s djecom o razlikama između bioloških
činjenica i osobnih osjećaja

vrijednosno usmjeravati i poticati kritičko razmišljanje o onome
što vide, čitaju ili slušaju – osobito na internetu i društvenim mrežama
učiti ih prepoznati razliku između mišljenja
i provjerene istine

postaviti jasna, ali razumna pravila za korištenje mobitela,
interneta i društvenih mreža

razgovarati o sadržajima koje dijete gleda na televiziji,
YouTubeu ili TikToku – ideologija se često prenosi upravo
kroz zabavu i popularne uzore

slušati dijete i davati mu prostor da slobodno izrazi sumnje,
pitanja i dojmove.

Važno:

nadzor i razgovor o digitalnom sadržaju i društvenim
mrežama nisu nepovjerenje, nego zaštita

djeca koja o temama identiteta i spolnosti uče samo putem
interneta često dobivaju iskrivljenu ili ideološki obojenu sliku

Nastavlja se

8. nastavak

roditelji trebaju pratiti digitalni život djeteta jednako brižno kao
i školski – inače algoritmi i trendovi postaju glavni odgojitelji
najveća sigurnost za dijete jest stabilan odnos u kojem zna
da ga roditelji vole, razumiju i vode

9. Kada trebate podršku ili sumnjate na neprimjeren sadržaj

Roditelji ne moraju sve znati. Ponekad je teško procijeniti je
li neki sadržaj primjeren, znanstveno točan ili ima ideološku
pozadinu. Još je teže kad dijete pokazuje zbunjenost,
emocionalnu nestabilnost ili nesigurnost u vlastiti identitet.
U takvim situacijama najbolje je potražiti pomoći, kao
odgovornost i izraz ljubavi prema djetetu.

Kako djelovati

ako nađete na sadržaj koji vam se čini sporan, ideološki
pristran ili neprimjeren dobi djeteta, obratite se našoj
inicijativi putem e-pošte ili društvenih mreža – svaka
prijava pomaže stvarati sigurniji obrazovni prostor
ako dijete pokazuje znakove emocionalne poteškoće,
možemo vas povezati s mrežom licenciranih stručnjaka
koji pristupaju djeci psihoterapijski, s poštovanjem prema
stvarnosti i cjelovitosti osobe

Važno: Roditelji, niste sami – postoje stručnjaci i zajednice
koje zajedno s roditeljima štite zdravo i radosno djetinjstvo

KARTE NA STOL
inicijativa roditelja

ČLANAK 64.

KONTAKT

Karte na stol

@kartenastol

karte_na_stol

clanak64@gmail.com

KARTE NA STOL

VODIČ ZA RODITELJE

**Roditeljsko pravo i odgovornost:
odgoj djece prema vlastitim vrijednostima**

Roditelji su prvi i najvažniji odgajatelji svoje djece.

To je njihovo pravo i odgovornost, zajamčeni Ustavom
Republike Hrvatske i međunarodnim konvencijama
koje obavezuju državu da poštuje primarnu ulogu obitelji
u odgoju i zaštiti djece.

Škole imaju važnu ulogu u prenošenju znanja, ali roditeljska
odgovornost nije zamjenjiva. Kad školski programi zadiru u
identitet, intimu ili svjetonazor, roditelji imaju pravo znati
sadržaj, izreći svoj stav i sudjelovati u odlučivanju.

Ovaj vodič pomaže roditeljima:

razumjeti pojmove koji se pojavljuju
u školskim programima

razlikovati znanstvene činjenice
od ideoloških tumačenja

zakonito i dostojanstveno zaštititi pravo na odgoj
djece u skladu s vlastitim vrijednostima

1. Razumjeti kontekst i pojmove

Potrebno je jasno razumjeti pojmove koji se pojavljuju u školskim materijalima u novijim interpretacijama.

Biološki spol (sex): prirodna, genetski određena razlika između muškarca i žene

Rod (gender): društvene uloge i identiteti, često odvojeni od biološkog spola

Rodna fluidnost: ideja da se rod može mijenjati ovisno o osjećaju ili okolnostima

LGBTIQ: akronim za različite orijentacije i rodne identitete

„Biranje identiteta“: koncept prema kojem pojedinac sam određuje svoj spol ili rod

Kako djelovati: U školskim se programima mogu pojaviti pojmovi poput različitosti, inkluzije, ljudskih prava ili rodne ravnopravnosti. Roditelji trebaju pogledati sadržaj lekcije, a ne samo naslov, i proučiti priručnike koji prate kurikulum.

Važno: Zdrav odgoj poštuje istinu o čovjeku – svaka osoba je dragocjena i jedinstvena, ali i ukorijenjena u stvarnosti vlastitog tijela i naravi.

2. Razlika između spolne i rodne ravnopravnosti

Ova se dva pojma često neopravdano izjednačuju:

Spolna ravnopravnost

jednaka prava, mogućnosti i dostojanstvo muškaraca i žena, utemeljena na biološkoj stvarnosti
promiče poštovanje i uklanjanje diskriminacije

Rodna ravnopravnost

temelji se na ideji da je rod promjenjiv i da ga pojedinac sam određuje
često uključuje promicanje rodne fluidnosti i samoodređenja roda

Nastavlja se

2. nastavak

Kako djelovati:

Ako škola organizira aktivnosti pod nazivom „rodna ravnopravnost“, zatražite pojašnjenje: odnosi li se tema na ravnopravnost spolova ili na promicanje rodnih identiteta
Roditelji imaju pravo tražiti da se djeca ne uključuju u aktivnosti koje prelaze granice znanstvenog i odgojnog sadržaja.

Važno: Nitko nije dužan „afirmirati“ tuđi rodni identitet ako to znači poricanje biološke stvarnosti ili osobnih uvjerenja. Poštovanje svake osobe ne znači prihvatanje svake tvrdnje, nego djelovanje u istini i slobodi savjesti.

3. Poznavati pravni okvir roditeljskih prava

Roditelji imaju zakonsko pravo i dužnost odgajati djecu u skladu sa svojim uvjerenjima, a škole su to dužne poštovati.

Glavne pravne odredbe:

Ustav RH (čl. 64.) – roditelji odlučuju o odgoju i obrazovanju djece

Zakon o odgoju i obrazovanju + Konvencija o pravima djeteta – škole moraju poštovati svjetonazor roditelja i štiti dobrobit djeteta

Europska konvencija o ljudskim pravima (Protokol 1, čl. 2.) – jamči pravo roditelja na odgoj u skladu s vlastitim uvjerenjima

Kako djelovati:

zatražite pisano objašnjenje teme i zakonsku osnovu za svaku radionicu ili projekt
ako sadržaj odstupa od vrijednosti obitelji, pošaljite službeni dopis ravnatelju
zatražite uvid u nastavne materijale i čuvajte kopije dopisa i odgovora

Važno: Škole se ponekad pozivaju na „obvezne kurikularne sadržaje“ kako bi opravdale ideološke teme. No pravo roditelja ima ustavnu i međunarodnu zaštitu – to nije privilegij, nego temeljno pravo.

4. Komunikacija sa školom

Otvorena, mirna i pisana komunikacija najbolja je zaštita roditeljskih prava.

Kako djelovati:

tražite pisani uvid u materijale, radionice i projekte
provjerite tko ih provodi i ima li program odobrenje Ministarstva
ako se sadržaj protivi svjetonazoru obitelji, uputite službenu obavijest da dijete neće sudjelovati
pozovite se na čl. 63. i 64. Ustava RH te Zakon o odgoju i obrazovanju.

Važno: Usmeni dogovori bez pisanog traga lako se zanemare. Tražite pisane odgovore i čuvajte ih.

5. Vanjske udruge i programi

Škole često surađuju s udrugama koje provode radionice o različitosti, toleranciji ili spolnosti. Roditelji imaju pravo znati tko ulazi u školu i s kojom porukom.

Kako djelovati:

zatražite podatke o udruzi, autoru programa i ciljevima
provjerite ima li program odobrenje Ministarstva znanosti i obrazovanja
zatražite kopiju suglasnosti škole i, po potrebi, izuzeće djeteta u pisanom obliku.

6. Prepoznavanje prikrivenih ideoloških sadržaja

Kako djelovati:

obratite pažnju na lektire, filmove, projekte i Erasmus+ aktivnosti
zatražite pojašnjenje ciljeva i ishoda aktivnosti koje se bave „inkluzijom“ ili „različitošću“
ako sadržaj zahtijeva ideološko slaganje, zatražite isključenje djeteta

Važno: Škola je po zakonu dužna zatražiti pisani pristanak roditelja za svaki sadržaj koji nije dio odobrenog kurikuluma Ministarstva obrazovanja.